

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ВЕКСЕЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ В УКРАЇНІ

студент гр. Ф-01 **Кужель І.М.**

На сьогоднішній день вексель широко використовується серед інструментів кредитних і розрахункових відносин у всьому світі. Вексель виступає ефективним засобом заміни надходження вимоги і переведення боргу, надійним розрахунковим інструментом при грошовому дефіциті, що забезпечує вирішення господарських і фінансових труднощів.

В сучасних умовах господарювання України, коли спостерігається істотне скорочення обсягів виробництва, дефіцит кредитних та інвестиційних ресурсів, зменшення обігових коштів та зростання сум дебіторської і кредиторської заборгованостей, що в подальшому призводить до фінансової нестабільності країни, актуалізується роль вексельного фінансування.

Проблемам впровадження вексельної форми розрахунків присвячено цілий ряд наукових праць як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, серед яких: А.Б. Аваков, О.І. Барановський, М.О. Бурмака, П.Ю. Бородін, С.О. Гуткевич, Ю.М. Лисенков, В.М. Малюк, М.О. Мозговий, С.З. Мошенський, Т.А. Руденко, С.М. Румянцев, Н.М. Фещенко, О.О. Фельдман, В.М. Шелудько та ін. У роботах науковців визначено економічну сутність векселя, досліджено його форми та види, розглянуті особливості вексельного обігу на різних етапах його розвитку.

На сучасному етапі використання вексельного фінансування не набуло значного поширення, про що свідчать наступні дані: питома вага дебіторської та кредиторської заборгованості за векселями в загальній структурі заборгованості підприємств України є незначною і складає 4,4 % та 7,5 %. Частка протермінованої дебіторської та кредиторської заборгованостей – 0,7 % і 1,4 % відповідно, питома вага протермінованої заборгованості за товари, роботи та послуги, яка не оформлена векселями становить: 54,5 % та 57,1 %, що є набагато вищою [1]. Тобто, спостерігається необхідність подальшого формування вексельного ринку.

До основних причин, що гальмують процес впровадження вексельного обігу, належать: низька платоспроможність, фінансова стійкість підприємств; нерозвиненість фінансово-кредитних інститутів; обмеженість обороту векселів, так як вони є менш ліквідними в порівнянні з коштами, через що постачальник може відмовитися прийняти від покупця замість справжніх грошей вексель; регіональна замкнутість вексельних розрахунків; низька обізнаність учасників.

Також, на розвиток вексельного ринку негативно впливає стан сучасного законодавства: після приєднання України до Женевських вексельних конвенцій у липні 1999 року до сьогодні немає чіткої офіційної публікації тексту Женевських конвенцій і їх перекладу. Законодавство України є не гармонізованим і суперечливим, що стримує розвиток використання вексельного фінансування. Векселі мало використовуються у кредитних схемах. Практично не використовуються вексельні програми.

Та попри все, обсяги операцій з векселями протягом останніх п'яти років в Україні, є суттєвими, що говорить про необхідність даного фінансового інструменту. Слід зауважити, що при рості фондового ринку у 2,86 рази, частка векселів зменшилась лише у 0,59 рази (табл. 1).

Таблиця 1 – Обсяги операцій з векселями в Україні 2008-2012 р. [2]

Показники	2007	2008	2009	2010	2011
Загальні обсяги торгів на фондовому ринку, млрд. грн.	754,3	883,4	1067,26	1537,79	2147,54

Частка векселів в загальних обсягах торгів на фондовому ринку, %	28,19%	21,7%	25,18%	20,56%	16,67%
Обсяги торгів векселями на фондовому ринку, млрд. грн.	212,64	191,84	268,76	316,11	358,28

З усього вищесказаного, можна зробити висновок, що саме використання вексельного фінансування в державі допоможе побудувати систему взаєморозрахунків між суб'єктами господарювання в кризових умовах та забезпечить вирішення тих фінансових проблем, які стримують розвиток економіки. Але для цього необхідним є, по-перше, вдосконалення законодавства у сфері вексельного фінансування, наявність і задовільний рівень розвитку фінансових інститутів, належний рівень економічної свідомості населення та підприємців і відносно стабільна політична та економічна ситуація в країні.

1. Вульчин М.М. Проблеми вексельного обігу в Україні [Електронний ресурс] / М. М. Вульчин – Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=1658>.

2. Загальний огляд фондового ринку України за 2012 рік. Національний банк України. Генеральний департамент грошово-кредитної політики.

Науковий керівник: асист. Шишова Ю. Г.

Кужель, І.М. Проблеми використання вексельного фінансування в Україні [Текст] / І.М.

Кужель; наук. кер. Ю.Г. Шишова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 383-385.